

Khoa có th nói đ c ngay ngày th m y trong tu n c a b t c m t ngày tháng nào.

QU N CAM (NV) - Trong báo Ng i Vi t s ra ngày 08 Tháng Chín, 2009, phóng viên Ng c Lan có vi t m t bài t ng thu t v cu c ti p xúc v i em Đàm Đăng Khoa t i tòa so n. M t em trai 6 tu i, trông v n nh m i em khác cùng l a nh ng l i có m t kh năng vô cùng đ c bi t, là có th nói đ c ngay ngày th m y trong tu n c a b t c m t ngày tháng nào thu c quá kh ho c t ng lai, b t k xa đ n bao lâu.

Tu n này, báo OC Register s ra ngày 18 Tháng M i M t, có m t bài phóng s đ c bi t v em Khoa qua tên William Đàm, d i t a đ “Calendar Master”, đi kèm v i m t s hình nh và con s d li u.

Bài vi t trên t báo M b t đ u, “Khi đ c h i v s quan tr ng c a ngày 11 Tháng Chín (9/11) thì William Đàm ch ng bi t tr l i mô tê gì c mà ch bi t ng ng n nhìn l i, nh ng khi h i ngày đó là ngày th m y thì l p t c em đáp ngay là “Th Ba.”

William tr l i đ c ngay tu ng nh không h suy nghĩ. Em nói đ c b t c ngày d ng l ch nào t quá kh đ n t ng lai v sau, v i đ chính xác 100%.

L y 7 Tháng M i Hai, 1941, là ngày Nh t b t ng t n công Trân Châu C ng, khi n T ng Th ng Franklin D. Roosevelt ph i bu c mi ng than “nh c nhã.” William l c đ u khi đ c h i có bi t gì không v Th Chi n Th Hai ho c Pearl Harbor, nh ng khi h i 7 Tháng M i Hai, 1941 r i vào ngày th m y thì em nói ngay là Ch Nh t, không chút do đ .

H i em h c đ c c đầu v kh năng y thì William ch nói, “Th ng Đ ban cho.”

William thu c m t trong thi u s c c k hi m v i kh năng g i là human calendar calculators. Theo t ng thu t c a show truy n hình “60 minutes” phát vào năm 2007, trên th gi i ch có ch ng 50 ng i có đ c kh năng đ c bi t đó.

Bác Sĩ Darold A. Treffert, giáo s lâm sàng v tâm th n h c thu c Wisconsin Medical School, ng i t ng nghiên c u và có bài vi t v hi n t ng này. Ông nói, “Có tr ng h p ng i ta nghiên c u v trình t ngày tháng, nh ng nhi u tr ng h p có ng i không h nghiên c u nh ng v n bi t đ c nh b m sinh. C ch nào đ mà có nh v y đ c thì v n còn là bí n.”

Các chuyên gia tin r ng human calendar calculators th y đ c trình t ngày tháng b ng th giác. H không đ a vào con s hay toán h c đ tính ra nh ng ng i bình th ng v n làm, đ s không “tính ra” câu tr i mà th y ngay trong đ u.

Theo bài vi t trên báo Ng i Vi t, cha m c a bé William Đàm (t c Đàm Đăng Khoa) là anh Đàm H u Đông và ch Kathleen Lê không nghĩ là William đã t ng nghiên c u v i ch ngày tháng, nh ng th ng dùng i ch đ n t trên máy BlackBerry c a b đ ki m i đ p s trong đ u c a mình.

William ph i m t nhi u thì gi khi làm vi c ki m i ngày tháng trên đ n tho i di đ ng, h n là em t đ a ra ngay câu tr i t trong đ u.

Danh t chuyên môn trong tâm th n h c (psychiatric) g i calendar calculators là “savants”, đ ch ng i có m t kh năng đ c bi t. Nhi u ng i có h i ch ng savant syndrome th ng mang ch ng t k (autism), ho c khi m khuy t tâm linh, không bi t cách gi i thích suôn s ho c san s tài năng c a mình v i ng i khác.

William i không mang tính t k , bác sĩ nhi khoa c a em là Tram Nguyen Mok, Fountain Valley cho bi t em v n phát tri n và giao t m t cách bình th ng. Cha m c a William nói r ng đ u h i b t th ng trong th i k phát tri n c a em là đ n 3 tu i r i em m i bi t nói. Em ph i theo h c nh ng i p speech therapy lúc còn m u giáo và nay là m t h c sinh i p m t bình th ng nh m i em khác.

Bác Sĩ Treffert nói r ng n u William không là m t “savant” thì i n lên em s là m t k phi th ng - m t thiên tài phát tri n thành nh ng năng khi u khác.

Ông ti p i, “Khi năng khi u t i n i m t tr v i ch c năng th n kinh bình th ng (neurotypical

Thần đồng gọc Việt báo thụy v "ngày th trong tu n" lên báo Register

Tác Giả: Bai An Tran

Thứ Năm, 26 Tháng 11 Năm 2009 23:11

---

child), hay n i m t savant, hay m t ng i phi th ng, tôi khuyên quý v nên cho tr có c h i đ c tôi luy n v năng khi u."

Cha c a William khám phá kh năng đ c bi t c a con h i Tháng Tám. Trong xe h i, William h i b h m nào em m i đ n bác sĩ đ chích ng a. Anh Đông bi t ngày h n nh ng không nh ngày nào và là ngày th m y trong tu n. Nh ng William thì nh rõ và nói đ c c ngày th m y n a.

Anh Đông h i t ng, "Tôi th c m c làm sao mà William có th bi t nh v y?"

Calendar calculators th ng có kh năng nh ngày tháng m t cách k di u, h còn nh đ c h m đó th i ti t nh th nào n a. William nh m t s chi ti t nh ng ch a đ n đ quá thâm h u nh th . Kh năng v toán c a William có th sánh v i các em h ng gi i thu c l p m t cùng l a.

Khi đ c h i v ngày tháng, William l ng nghe chăm chú r i l p l i thành l i con s y, m t nhìn ng c lên, và đ a ra câu tr l i trong hai, ba giây. Trong gi ng nói c a em không có v gì do đ , ngay nh ng ngày tháng đ c h i c h ng t n m trong t ng lai.

Trong cu c ph ng v n g n đây v i báo OC Register, William đ c h i đ th v năng khi u c a em, b t đ u v i ngày 9 Tháng Giêng, năm 900,000. William kh m m c i r i xoa tay đáp "Ch Nh t."

Ngày 19 Tháng M i Hai, năm 110,000,000,000; William tr l i là Th Ba trong ba giây. C hai câu đ u đ c ki m l i đúng chính xác trên máy đ i n toán.

William tu ng nh không hi u t m quan tr ng v đ i u em có kh năng làm đ c, và gi im l ng khi yêu c u em gi i thích vì sao em làm đ c nh th nh kia.

Em tránh né m i câu h i và tránh nhìn th ng vào m t. Ví đ h i em đ nh nghĩa năm nhu n là gì em không nói đ c dù r ng b n năng cho em bi t năm nào là năm nhu n.

Cha m William ch a mu n ép con mình nhi u, em ch a h th qua v trí thông minh b ng IQ test, ho c qua ch ng trình c a ti u bang g i là Gifted and Talented Education.

William r t kén ch n đi u em thích. Em thích trò ch i ch trên m ng mà nhà tr ng đ ngh , cũng nh thích nghe ti ng đi n tho i reo trên máy BlackBerry c a b , có khi em c nghe đi nghe i mãi.

Anh Đông nói, “Tôi c b t cháu h c v con s nh ng cháu không thích. N u c ép đ n m t m c nào đó cháu s quay đi ch khác.”

William cũng thích xem phim ho t hình trên truy n hình, nh ng khi cha m em mua cho em m t máy Nintendo DS video game player thì em không ch u ch i máy đó.

Anh Đông k t lu n, “N u cháu nó có năng khi u thì t t cho cháu. Tôi ch ng có gì b n tâm c . Mi n là cháu th y đ c an toàn và sung s ng là tôi cũng vui cho cháu.” (TP)

Thị trường giá cổ phiếu thụy và “ngày thụy trong tuần” lên báo Register

Tác Giả: Bai An Tran

Thứ Năm, 26 Tháng 11 Năm 2009 23:11

Đàm Đăng Khoa, 6 tuổi, có khả năng đọc biết và ngày tháng mà khoa học chưa giải thích hết được. (Hình: Jebb Harris/OC Register)